

1.000 soortendag:

zilte soorten typerend voor een deel van het Meetjeslands Krekengebied

Tijdens een 1.000 soortendag gaan onze vrijwilligers de hele dag op pad, gewapend met een net, een loop of andere attributen. Op die manier brengen ze de biodiversiteit van een gebied in kaart, wat ook nuttig is als toetsing aan het beheer in dat gebied.

(foto: Pieterjan Dhont)

Begin juli trokken meer dan 40 specialisten en andere gegadigden naar het Meetjeslands Krekengebied in Sint-Laureins. Ze inventariseerden twee verschillende biotopen. De Draaiput is een grasland grenzend aan en omgeven door een uitloper van de Blokkreek. De Molenkreek stond ooit langdurig in contact met de Westerschelde, waardoor nog steeds een zilte invloed waarneembaar is.

Eerst de cijfers

De teller staat na de 1000 soortendag op 710 soorten, waarvan een groot deel nachtvlinders en planten. “Beide onderzochte gebieden hebben elk hun eigen karakter, dat is ook te merken aan het feit dat 167 organismen gevonden werden aan de Molenkreek maar niet aan de Draaiput. Het aantal waargenomen soorten is voor beide gebieden enorm toegenomen. Dat is onder meer te danken aan het feit dat er die dag specialisten aanwezig waren die zich toeleggen op weinig onderzochte groepen. Maar zelfs bij de best onderzochte soortgroepen zoals vogels en planten werden nieuwe soorten toegevoegd aan de lijst,” zegt Chris Bruggeman, voorzitter van de Natuurhistorische Werkgroepen Meetjesland.

Bijzondere soorten

“Aan de Draaiput vonden we hondskruid, een soort orchidee. Aan de Molenkreek vonden we verschillende planten die vooral in een zilt milieu voorkomen. Denk maar aan waterpunge, zilte rus en aardbeiklaver. Onder de zoogdieren was veldspitsmuis van de partij en er werden vijf soorten vleermuizen gehoord. En met 19 soorten dagvlinders voor beide gebieden samen mogen we van een succes spreken. Aan de Draaiput zagen we opvallend veel bruine blauwtjes en een wellicht zwerfende keizersmantel,” aldus Chris.

Voor de nachtvlindervangsten waren een succes met meer dan 190 soorten, waaronder enkele zeldzamere soorten. Chris: “Omdat we niet in bosgebied inventariseerden is het logisch dat een pak meer uiltjes gevonden werden, niet toevallig vele met in hun naam het woord ‘riet’. Onder de kevers werden de meest bijzondere soorten gevangen aan de Molenkreek. Het gaat over soorten gebonden aan de slikplaten van het zilte milieu. De topsoort is zeker de strandzoutloper, een met uitsterven bedreigde soort.”

Het lijstje van bijzondere soorten is lang en doet vooral bij specialisten een belletje rinkelen. Zo is er de uit het zuiden oprukkende cicade *Calamotettix taeniatus*. Die werd de dag voor onze inventarisatie in Gent gevangen als nieuwe soort voor ons land, maar stond eigenlijk al langer als te verwachten soort genoteerd. Het is een soort van (zout)moerassen met riet als waardplant. Het aantal cicadespecialisten is in ons land zeer klein, dus dat maakt de kans op het ontdekken van nieuwe soorten groot...

“Als je dacht dat onze vrijwilligers enkel in het veld actief waren, dan heb je het mis. Behalve de microscopische verificatie van een aantal soorten, was ook één vrijwilliger de hele dag achter een microscoop algen en wieren op naam aan het brengen. Dat leverde 16 soorten op.”

Wat hebben we geleerd?

Sowieso is een 1.000 soortendag het momentum waarop de deelnemers elkaar ontmoeten, kennis uitwisselen en elkaar inspireren. Maar dat is niet alles: “Intensief onderzoek kan heel wat (nieuwe) soorten opleveren. Het Meetjeslands Krekengebied is nog rijk aan zeldzame soorten die het beschermen waard zijn. Dit kan enkel door het beschermen van de biotopen en een gepast beheer.” Chris maakt wel een kanttekening: “De gevonden soortenrijkdom bewijst niet dat het goed gaat in het Krekengebied. Van vele soorten werd slechts één of enkele exemplaren gevonden, mogelijk te weinig om een goede populatie in de toekomst in stand te blijven houden.”

Twee verschillende biotopen werden onderzocht. Kunnen we daar iets uit opmaken? “Beide gebieden vergelijken is moeilijk omdat de vangintensiteit niet gelijk was. Aan de Blokkreek vonden we meer soorten, het biotoop is ook meer gevarieerd. Aan de Molenkreek is het biotoop eentoniger maar uniek door de zilte invloed en de aanwezigheid van een slikplaat. Daar werd dan ook het grootste aantal zeldzame soorten aangetroffen.”

Gaea Rysselaere, Chris Bruggeman
en Bart Vandevoorde